

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla dr. Boleváczy Éva ügyvéd által képviselt I.r. és II.r. **felpereseknek** dr. Kalocsai Ferenc ügyvéd által képviselt **alperes** ellen kegyeleti jog megsértésének megállapítása és kártérítés megfizetésére kötelezése iránti perében a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2008. november hó 18.napján meghozott 12.P.20.904/2007/33.számú ítélete ellen az alperes részéről 34. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletének megfellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja, mellőzi az alperesnek az I-II.r. felperes javára személyenként fizetendő 200.000 - 200.000 (kettőszázezer - kettőszázezer) forint nem vagyoni kárpótlásban való marasztalását.

Az I-II.r. felperes által az alperesnek 15 napon belül fizetendő elsőfokú perköltség összegét személyenként 20.000 - 20.000 (húszezer - húszezer) forintra felemeli.

Az I-II.r. felperesek által az állam részére fizetendő feljegyzett kereseti illeték összegét személyenként 28.500 - 28.500 (huszonnyolcezer-ötszáz - huszonnyolcezer-ötszáz) forintra felemeli, az alperes által az állam részére fizetendő feljegyzett kereseti illeték összegét 3.000 (háromezer) forintra leszállítja.

Az ítéltábla ezt meghaladóan a megyei bíróság ítéletének megfellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Mindegyik peres fél viseli a saját fellebbezési perköltségét.

Köteles az I-II.r. felperes az állam részére az illetékügyben eljáró hatóság felhívására megfizetni személyenként 12.000 - 12.000 (tizenkettőezer - tizenkettőezer) forint, az alperes köteles ugyanilyen módon az állam részére megfizetni 24.000 (huszonnégyezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A megyei bíróság az ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette a felperesek kegyeleti jogait akkor, amikor nem értesítette őket olyan időben édesapjuk elhunytáról, hogy a temetésen részt tudjanak venni.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek személyenként 200.000,- forint kártérítést.

Ezt meghaladóan a felperesek keresetét elutasítva kötelezte a felpereseket az alpereseknek személyenként 10.000,- forint + áfa perköltségnek a megfizetésére, kötelezte a felpereseket személyenként az állam javára 18.000,- forint, az alperest 24.000,- forint eljárási illeték megfizetésére.

Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy az elhunyt gyermekének természetes, elvonhatatlan igénye, joga, hogy szülője temetésén részt vegyen, azt megszervezhesse, az elhunyt szülőtől méltóképp elbúcsúzhasson. Ezt az eltemettetésről gondoskodónak minden körülmények között figyelembe kell vennie és tiszteletben kell tartania.

Ebből következően a temetés időpontját úgy kell meghatározni, hogy azon a gyermekek, ha elháríthatatlan akadály nincs, részt vehessenek. Ha az eltemettető ezt figyelmen kívül hagyja, megsérti a gyermekek kegyeleti jogát.

Ugyanakkor azt is megállapította, hogy az alperes következetes tagadásával szemben a felperesek nem tudták bebizonyítani, hogy az alperes az aktuális lakcímüket tudta. Ugyancsak nem bizonyosodott be, hogy az alperes ismerte az I.r. felperes telefonszámát. Az I.r. felperes által az elhunytak vásárolt mobiltelefont használták az elhunyt halálát követő napokban az alperes lakóhelyéhez közel, ez azonban önmagában nem igazolja, hogy azt az alperes használta, ezáltal annak létezéséről s abban tárolt telefonszámokról tudott.

Rögzítette ugyanakkor a megyei bíróság, hogy az alperes által nem vitatott tény, hogy "Helység" 1-en több olyan személy lakik, akiket mind az alperes, mind a felperesek ismertek. Az alperesnek lehetősége lett volna ezeket a személyeket felkeresni, és a felperesek lakóhelyéről érdeklődni. Ugyancsak lehetősége lett volna az alperesnek az elhunyt testvérét értesíteni, az ő címét ugyanis a peradatok szerint tudta és az a telefonkönyvben is szerepel. Az alperes meg tudott volna győződni arról, hogy az I.r. felperes az általa ismert címen lakik-e még, továbbá megtudhatta volna II.r. felperes címét.

Az alperesnek az elhunyt minden gyermekét meg kellett volna kísérelnie értesíteni, vagy legalább meg kellett volna bizonyosodnia arról, hogy egy gyermek biztosan megkapta az értesítést, és tájékoztatja a testvérét.

Mindezek alapján azt, hogy az alperes a temetést megelőző napon kizárólag az I.r. felperes címére adott fel táviratot, a bíróság nem ítélte elegendőnek, megfelelőnek.

Az alperesnek a temetés időpontjának meghatározása előtt kellett volna a haláleset bekövetkeztéről felpereseket értesíteni, így a felperesekkel a temetés időpontját, annak módját egyeztetni tudta volna. Az alperes azonban annak ellenére, hogy a holttest tárolása megoldott volt és egyéb körülmény sem indokolta a gyors temetést, a temetés időpontját a halálesetet követő 3. npra, május 17-re szervezte. Mivel a táviratot május 16-án délután adta postára, a felperesek még abban az esetben sem tudtak volna a temetés szervezésében részt venni, ha az I.r. felperes még a ... utcában lakott volna.

Rögzítette a megyei bíróság, hogy a kegyeleti jogsértést a temetésről való értesítés elmulasztása miatt megállapította, és a Ptk.84.§-a (1) bekezdésének e./pontja alapján,

miután ez a magatartás súlyánál fogva a felperesek nem vagyoni kártérítés iránti igényét is megalapozza, - viszonyítva a kereseti kérelemben megjelölt magatartásokhoz és az igényelt összeghez - felperesenként 200.000,- forint kártérítés megfizetésére kötelezte az alperest.

Az ítélet ellen az alperes fellebbezett, elsődlegesen az ítélet megalapozatlanság okábóli hatályon kívül helyezése, másodlagosan annak megváltoztatása, a kereset teljes elutasítása iránt.

Jórészt megismételve az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatait előadta, hogy álláspontja szerint a néhai és a felperesek közti kapcsolat nélkülözte a szülő-gyermek közti elvárható minőséget, ritkán váltottak levelet, még az utolsó időben sem tudta a néhai gyermekei valódi lakcímét, csak közvetve jutott el a **Helység 2-n**, ... út ... szám alá a levele. A néhai igyekezett megóvni az alperest a vitáktól, a korábbi családjával való konfliktusait nem osztotta meg az alperessel, a leveleket elzárta udvari műhelyében, melyek halála utáni napon kerültek elő, a műhely felnyitásával, átkutatásával, így jutott el alpereshez a **Helység 2-n**, ... utca ... szám alatti cím. Az alperes a lehetősége szerinti első alkalommal értesítette táviratilag az „ismert címen” a felperest. Az, hogy a felperesek nem ezen a címen laktak, az alperes terhére nem értékelhető.

Megalapozatlan a bíróság azon indokolása, miszerint az alperesnek fel kellett volna keresnie a közös ... ismerősöket, ugyanis semmi bizonyíték nem szolgál arra, hogy ezen személyek bármit is tudtak volna a felperesek elérhetőségéről. A „gyors eltemettetésre” pedig maga a falu plébánosa adott tanúvallomásában választ.

Álláspontja szerint értékelni kellett volna azon felperesi magatartást is, hogy néhai édesapjuk temetési költségeinek fedezetét az egyedülálló alperesnek kellett megtérítenie, továbbá hogy az édesapjuk halála után sem elvárhatóan látogatták a sírhelyet.

A felperesek ellenkérelmei az ítélet megfellebbezett rendelkezéseinek helybenhagyására irányultak.

Álláspontjuk szerint irreleváns, hogy a felperesek hozzájárultak-e az alperes által rendezett temetési szertartáshoz, tekintve, hogy az utolsó pillanatban feladott táviratával kívánta csak tudatni velük édesapjuk halálhírét és a temetés időpontját. Ezzel eleve lehetetlenné tette, hogy a felperesek bármilyen módon részt vegyenek a temetés szervezésében és értesíthessék a hozzátartozókat. A megyei bíróság megalapozottan állapította meg, hogy azzal, hogy az alperes értesítési kötelezettségét elmulasztotta, megsértette a felperesek kegyeleti jogát.

Fellebbezésében vitatta a megyei bíróság perköltség viselése kérdésében hozott döntését is, figyelemmel az álláspontja szerinti pernyertességi-pervesztességi arányokra.

A fellebbezés az alábbiakú szerint részben alapos.

Az ítélet tábla álláspontja szerint a megyei bíróság a perben a szükséges és egyben elégséges - a felajánlott - körben a bizonyítási eljárást lefolytatta, az ott beszerzett bizonyítékokat a Pp.206.§-ának megfelelően helyesen, összességükben, okszerűen

értékelve helyes tényállást állapított meg, az abból levont jogi következtetése a kegyeleti jogsértés megvalósulását illetően is helyes, e körben a döntés indokolásával is az ítéltábla egyetért.

A kegyeleti jogosultak - és ebbe a körbe tartoznak a felperesek és az alperes is - a kegyeleti jogosultságaik gyakorlása körében együttműködésre kötelesek. Az együttműködési kötelezettség körében az alperesnek kötelessége lett volna meggyőződnie a felperesek elérhetőségének helyességéről, azonban azt nem tette meg, figyelemmel a hivatkozása szerinti rövid temetési időpontra. Ez a hivatkozás alaptalan, ugyanis a helybéli plébános tanúvallomásából megállapítható, hogy - ugyan nem hétvégén - de a következő héten illetve azt követő időszakban is mód lett volna a temetésre. Ezen időben pedig az alperes tudakozódhatott volna a felperesek elérhetőségéről. Az alperes ezt nem tette meg, ezért a felperesek kegyeleti joga sérült.

Tévedett azonban a megyei bíróság akkor, amikor az alperest a jogsértés nyomán kártérítésre kötelezte.

A Pp.84.§.(1) bekezdésének e./pontja szerint akit személyhez fűződő jogában megsértenek, az eset körülményeihez képest kártérítést követelhet a polgári jogi felelősség szabályai szerint (Ptk.339.-360.§-ai).

A Ptk.339.§.(1) bekezdése szerint a károkozó - a személyhez fűződő jog megsértője is - akkor kötelezhető kártérítésre, ha a kártérítés általános feltételeinek bekövetkeztét: a jogellenesség, felróhatóság és az okozati összefüggés mellett a kár, ezen belül pedig a nem vagyoni kár (utóbbit összefoglalóan meghatározva: a személy életminőségében - amely lehet fizikai, pszichikai, társadalmi megítélésbeli stb. - bekövetkező hátrány, negatív változás) beállását is bizonyítja a károsult.

A személyhez fűződő jog megsértésének igazolása ugyanis önmagában csak a jogellenes magatartás megállapítására ad alapot. Sérelmet szenvedő fél nem vagyoni kártérítést csak akkor igényelhet, ha bizonyítja olyan hátrány bekövetkezését, amely indokolja a nem vagyoni kárpótlás megítélését, azaz olyan negatív életminőségbeli változást, amely igényli olyan kárpótlás megállapítását, ami alkalmas arra, hogy ezt a hátrányt kiküszöbölje, avagy csökkentse.

A peradatok alapján megállapíthatóan az ítéltábla álláspontja szerint a felperesek nem adtak elő, nem igazoltak olyan körülményt, ami oly mérvű negatív életminőségbeli változást eredményezett volna náluk, amely indokolná a nem vagyoni kárpótlásban történt alperesi marasztalást, így e körben az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét részben megváltoztatva a nem vagyoni kárpótlásra irányuló keresetet teljes körűen elutasította (Pp.253.§.(2) bekezdés).

Az elsőfokú perköltség illetőleg feljegyzett illeték viselési kötelezettségét a feleknek a megváltozott pernyertességi - pervesztességi arányokhoz igazította azzal, hogy a fellebbezési eljárásban ezen arányokat illetően lényegi eltérés nem volt, így a feljegyzett fellebbezési illetéket megosztva rendelkezett akként, hogy mindkét oldal viseli a fellebbezési perköltségét. (Pp.81.§./1/ bekezdés, 6/1986/VI.26./IM. rendelet 13.§./2/ bekezdés)

Győr, 2009. évi október hó 29.napján

Dr. Ábrahám Éva sk.
a tanács elnöke

. Lezsák József sk.
előadó bíró

Dr. Vass Mária sk.
bíró